

Oplegger Convenant Regionale Samenwerking

Onderwerp	Ondertekening Convenant Regionale Samenwerking
Naam overleg	Betreffend accorderend overleg
Datum	November 2025

Categorie	Voorleggen ter ondertekening
Kern van het advies	De regio Utrecht heeft goede resultaten behaald op het gebied van regionale samenwerking en wil deze voortzetten. Het advies is om meer structuur en duidelijkheid te creëren, zonder de flexibiliteit te verliezen die nodig is om effectief in te spelen op veranderende opgaven. Geadviseerd wordt om een procesmatig convenant af te sluiten waarin rollen, verantwoordelijkheden en overlegvormen helder zijn vastgelegd. Dit zorgt voor richting, continuïteit en onderling commitment en biedt ruimte om inhoudelijke thema's open en dynamisch te houden. Advies is om voor 1 januari 2026 het convenant te ondertekenen.
Financiële consequenties	Nee

Aanleiding

In eerdere Bestuurlijke PSO-VTH's hebben wij u geïnformeerd over de Regionale Samenwerking in Utrecht. Deze samenwerking wordt tot 1 januari 2026 ondersteund door het regiebureau RHBO (Regionale Hulp bij Omgevingswet), dat door de samenwerkingspartners wordt gefinancierd.

In de afgelopen periode heeft Nadia Goossens (Senze) een evaluatie uitgevoerd. In de vergadering van mei 2025 is het Bestuurlijk-PSO-VTH hierover geconsulteerd. Op basis hiervan is het **Adviesrapport Regionale Samenwerking** opgesteld, waarin de Intentieovereenkomst Regionale Samenwerkingsafspraken Omgevingswet is geëvalueerd. De managementsamenvatting van dit rapport is bijgevoegd. Er wordt binnen de regio Utrecht al op meerdere terreinen samengewerkt; het rapport bevat aanbevelingen om deze samenwerking verder te versterken en efficiënter te organiseren. Dit betreft zowel de **overlegstructuur** als de **coördinatie en formalisering**.

Daarnaast worden in het rapport drie modellen geschetst voor de voortzetting van de samenwerking. De stuurgroep van het RHBO adviseert om het tussenmodel, zoals beschreven in het adviesrapport, per 1 januari 2026 in werking te laten treden. Het Bestuurlijk PSO-VTH heeft hier op 31 oktober 2025 mee ingestemd.

Doel

Het doel is, conform het advies, de regionale samenwerking door te ontwikkelen. Ter formalisatie wordt de regionale samenwerkingsstructuur vastgelegd in een procesmatig convenant, dat door leden van het Bestuurlijk PSO-VTH wordt ondertekend. In het Bestuurlijk PSO-VTH van 31 oktober 2025 hebben de aanwezige bestuurders unaniem ingestemd met het advies om voor 1 januari 2026 het convenant te ondertekenen binnen de eigen organisaties en daarmee in te stemmen met het advies.

Terugblik op het proces

De afgelopen periode zijn de afgevaardigde ambtenaren via het Ambtelijk PSO-VTH en het overleg Leidinggevend (van het RHBO) geconsulteerd over het adviesrapport en het (concept) convenant. Met input van deze betrokkenen is het bijgaande convenant tot stand gekomen. Hieronder treft u de kern van het advies, aan de hand van de drie hoofdthema's: formalisatie, overlegstructuur en coördinatie rollen.

Formalisatie

Het advies is om te kiezen voor de voorgestelde *tussenvorm* uit het adviesrapport. Er komt een nieuw convenant dat zich uitsluitend richt op de vorm en structuur van de samenwerking: overlegvormen, rollen, coördinatie, verantwoordelijkheden en uitgangspunten.

Overlegstructuur

In het adviesrapport zijn de volgende aanpassingen in de overlegstructuur geadviseerd. Voor verdere uitwerking hiervan verwijzen wij u naar het adviesrapport.

1. *Duidelijke rolverdeling en hiërarchie tussen coördinatie en overlegniveaus*
2. *Nieuwe positionering en samenstelling van de stuurgroep als 'algemeen bestuur'*
3. *Inrichting van een coördinatieoverleg als 'dagelijks bestuur'*
4. *Integratie van het leidinggevend overleg in het A-PSO*
5. *Verbreiding van de scope van PSO's naar VTH & RO*
6. *Uniforme start met voortgangsoverzicht in PSO's*
7. *Aangepaste frequenties per overleg*

Coördinatie

In het adviesrapport wordt een structurele en stevige coördinatie rol als sleutel naar langdurig succes bepleit. De volgende indeling van coördinatie rollen voorgesteld.

- De provincie Utrecht krijgt de formele verantwoordelijkheid voor de strategisch-tactische coördinatie. Zij voert het voorzitterschap over de strategische overleggen, bewaakt de samenhang met de beleidscyclus en signaleert kansen en knelpunten op regionaal niveau;
- De Omgevingsdienst Utrecht (ODU) wordt gepositioneerd als tactisch-operationeel coördinator. De ODU ondersteunt kennisnetwerken en projecten, stimuleert voortgang en brengt signalen vanuit de uitvoering in;
- De stuurgroep fungeert als gezamenlijk coördinerend gremium. Hier komen de verschillende coördinatielijnen samen en vindt prioritering, koersbepaling en onderlinge afstemming plaats.

Financiering

Financiering van deze coördinatie wordt gezocht binnen bestaande structuren:

- De provincie heeft op grond van de Omgevingswet (artikelen 2.18, 18.26 en 18.27) een expliciete verantwoordelijkheid voor het coördineren van regionale samenwerking op het gebied van VTH. Dit betekent dat de provincie zelf capaciteit moet vrijmaken om deze taak structureel in te vullen.
- De ODU is vanwege haar inhoudelijke nabijheid en centrale positie binnen de regio goed gepositioneerd om de tactisch-operationele coördinatie van de samenwerking te vervullen. Deze inzet

kan worden gefinancierd uit de vaste bijdrage van provincie en gemeenten aan de ODU. Deze bekostiging hoeft daarmee niet via aparte overeenkomsten of financieringsstromen, maar vraagt wel om heldere afspraken over de verwachte inzet, capaciteit en rol.

Ondertekening Convenant

De regionale samenwerkingsstructuur wordt formeel vastgelegd in het Convenant Regionale Samenwerking. Tijdens het Bestuurlijk PSO-VTH van 31 oktober 2025 is commitment afgegeven voor ondertekening binnen de eigen organisaties voor 1 januari 2026.

We vertrouwen erop dat u het convenant in uw college kunt laten ondertekenen voor 1 januari 2026. We willen u meegeven dat we bereid zijn tot verdere toelichting in het college als u dat noodzakelijk acht.

Bijlage 1. Managementsamenvatting Adviesrapport Regionale Samenwerking

De regionale samenwerking in het fysieke domein van Utrecht staat op een kruispunt. De huidige Intentieovereenkomst loopt eind 2025 af, en daarmee is het moment aangebroken om samen terug én vooruit te kijken. Hoe werkt de samenwerking tot nu toe? Wat zijn de sterke punten, en waar zit ruimte voor verbetering? En vooral, hoe zorgen we dat de regio ook de komende jaren effectief, flexibel en met plezier kan blijven samenwerken aan regionale opgaven?

In opdracht van de provincie is een evaluatie uitgevoerd op basis van drie centrale thema's: formalisering, coördinatie en overlegstructuur. Deze thema's vormen de rode draad in het advies. De uitkomsten zijn gebaseerd op input uit ochtendsessies met organisatievertegenwoordigers, gesprekken met sleutelfiguren, een verdiepende vragenlijst en een analyse van documenten zoals de Intentieovereenkomst en voortgangsrapportages. De combinatie van deze bronnen leverde een rijk en gelaagd beeld op van wat goed werkt en waar kansen liggen voor verbetering.

Formalisering: samenwerking met richting én ruimte

De regio heeft behoefte aan meer houvast in de samenwerking, zonder aan flexibiliteit in te moeten boeten. Geadviseerd wordt om te kiezen voor een procesmatig samenwerkingsconvenant. Deze bevat afspraken over structuur, rollen, verantwoordelijkheden en overlegvormen, maar laat inhoudelijke of thematische details flexibel en dynamisch.

Deze vorm:

- Verduidelijkt rollen, verwachtingen en structuur;
- Versterkt onderlinge commitment;
- Ondersteunt continuïteit en overdraagbaarheid; – Creëert een basis voor verantwoording en monitoring.

Eerdere ervaringen leren dat een formeel document niet volstaat. Het samenwerkingsconvenant moet bewust geïmplementeerd worden, met ondertekening door alle partijen, goed gearchiveerd, en cyclisch geëvalueerd.

Coördinatie: gedeeld en functioneel gescheiden

Voor een effectieve en duurzame samenwerking is heldere coördinatie essentieel. In de voorgestelde structuur krijgen drie partijen daarin een rol:

- De provincie Utrecht krijgt de formele verantwoordelijkheid voor de strategisch-tactische coördinatie. Zij voert het voorzitterschap over de strategische overleggen, bewaakt de samenhang met de beleidscyclus en signaleert kansen en knelpunten op regionaal niveau;
- De Omgevingsdienst Utrecht (ODU) wordt gepositioneerd als tactisch-operationeel coördinator. De ODU ondersteunt kennisnetwerken en projecten, stimuleert voortgang en brengt signalen vanuit de uitvoering in;
- De stuurgroep fungeert als gezamenlijk coördinerend gremium. Hier komen de verschillende coördinatielijnen samen en vindt prioritering, koersbepaling en onderlinge afstemming plaats.

Financiering van deze coördinatie wordt gezocht binnen bestaande structuren

- De provincie benut Rijksmiddelen of herverdeling van capaciteit; – De ODU ontvangt een bijdrage via dienstverleningsovereenkomsten;
- Voor het overleg zelf is geen aanvullende financiering nodig.

Overlegstructuur: minder druk, meer richting

De huidige overlegstructuur kent overlap en versnippering. Dit leidt tot vergaderdruk en onduidelijke verantwoordelijkheden. Op basis van verschillende uitgangspunten wordt een herstructurering voorgesteld met de volgende aanpassingen:

- Duidelijke rolverdeling en hiërarchie tussen coördinatie en overlegniveaus;
- Nieuwe positionering en samenstelling van de stuurgroep als 'algemeen bestuur';
- Inrichting van een coördinatieoverleg als 'dagelijks bestuur';
- Integratie van het leidinggevend overleg in het Ambtelijk Provinciebreed Samenwerkingsoverleg (A-PSO);
- Verbreding van de scope van PSO's naar Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) & Ruimtelijke Ontwikkeling (RO);
- Uniforme start met voortgangsoverzicht in PSO's;
- Aangepaste frequentie per overleg.

Deze structuur sluit beter aan op de praktijk, verlaagt de druk en verhoogt de effectiviteit.

Bredere aandachtspunten: randvoorwaarden voor succes

Naast structuur en rollen zijn er bredere factoren die de effectiviteit van de samenwerking beïnvloeden. In het rapport worden deze benoemd, waaronder:

- Een centrale communicatieomgeving, met Pleio als logisch platform;
- Structurele inbedding in personeelsbeleid, zodat overdracht en rolduidelijkheid geborgd zijn;
- Bewust leiderschap en duidelijke prioritering, vooral in tijden van financiële krapte;
- Aandacht voor uitvoerbaarheid: liever enkele projecten goed dan veel tegelijk;
- Benutten van evaluatiemomenten: periodiek reflecteren op de samenwerking als geheel.

Conclusie

De regio Utrecht beschikt over een sterke inhoudelijke basis en betrokken partners. Dit advies biedt handvatten om de samenwerking beter te organiseren, met duidelijke rollen, een realistische coördinatie en een efficiënte overlegstructuur. De voorgestelde aanpak geeft richting zonder te verstarren, en sluit aan op wat in de praktijk nodig is om écht samen te werken aan een gezonde en duurzame leefomgeving.